

Leeswijzer

Het doel van de programmabegroting is om voor komende jaren inzicht te geven in de beleidsdoelen en de financiële middelen die nodig zijn om die doelen te bereiken. Het dient als basis voor het stellen van inhoudelijke – en financiële kaders en benoemen van prioriteiten door de raad en het afleggen van verantwoording van het college aan de raad.

Deze Programmabegroting 2026–2029 is alweer de laatste van deze collegeperiode en wordt gepresenteerd in een financieel uitdagende context. Het perspectief staat in het teken van het behouden van structureel financieel evenwicht in een periode van toenemende onzekerheden en oplopende tekorten. De Programmabegroting 2026-2029 is gebaseerd op de uitkomsten van het Perspectiefdebat juni jl. Daarbij is rekening gehouden met de effecten van de meicirculaire, de moties en de amendementen die door de raad zijn aangenomen en de structurele effecten die voortkomen uit het Tweede Tussenbericht 2025.

Digitaal portaal

De programmabegroting kan het best gelezen worden via het digitaal portaal. De (al dan niet op papier geprinte) versie in pdf bevat weliswaar alle informatie, maar de presentatie komt minder tot zijn recht dan in het digitaal portaal.

Programmabegroting 2026 - 2029

De Programmabegroting 2026 - 2029 is inclusief de uitkomsten van het perspectiefdebat, de (gecorrigeerde) meicirculaire, raadsbesluiten tot en met juli 2024 en de meerjarige gevolgen van het Tweede Tussenbericht 2025.

Opbouw

De printversie van de Programmabegroting 2026 - 2029 is als volgt opgebouwd.

De **inleiding** geeft een algemene beschouwing op de toekomstige situatie.

Programma's

Daarop volgen de zeven programma's. De programma's zijn volgens de systematiek van de doelenboom ingericht. Een samenhangend geheel van doelen, effecten, acties en indicatoren vormt de leidraad. De gedachte is, dat door vanuit het hogere doel te redeneren (wat zijn onze (politieke) ambities?) en dit te vertalen naar beoogde effecten, effectindicatoren, acties en prestatie-indicatoren, inzicht ontstaat in causaliteit en samenhang.

Allereerst wordt schematisch een doelenboom getoond met op het hoogste niveau het te bereiken maatschappelijk effect: **Wat willen we bereiken?**

Daaronder volgen de speerpunten voor 2026: **Wat gaan we daarvoor doen?** Als verdieping op het te bereiken maatschappelijk effect en de speerpunten worden per doelstelling achtereenvolgend de effectindicatoren (= meetfactoren) en trendgrafieken met historische gegevens getoond. Ook wordt per doelstelling een overzicht van de financiën: **Wat mag het kosten?** plus een korte toelichting verstrekt.

In aansluiting op de uitwerking van de doelenboom komen achtereenvolgens binnen een programma de volgende onderwerpen aan bod:

- Nieuwe strategische risico's, die de realisatie van de programmadoelstellingen mogelijk belemmeren;
- Beleidsperspectief met de voorgestelde beleidswijzigingen;

- Financiële samenvatting van de totale lasten, baten en het saldo na resultaatbestemming in meerjarenperspectief 2027 - 2029. Hierbij is het totaal saldo het verschil tussen lasten en baten (Wat mag het kosten?);
- Stand van zaken van de tijdens het perspectiefdebat 2025 aangenomen moties.

Na de programma's komen achtereenvolgend de volgende verplichte onderdelen aan de orde:

- Overzicht Overhead
- Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen
- Vennootschapsbelasting
- Financiële begroting 2026
- De acht verplichte paragrafen: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud van kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, wet open overheid, verbonden partijen en grondbeleid.

Tot slot is een paragraaf Zoetermeer 2040 (paragraaf 9) opgenomen. Er is sprake van een afzonderlijke paragraaf, omdat de visie Zoetermeer 2040 en de strategische agenda programma overstijgend zijn en alle programma's raakt.

Bepaalde informatie is niet (alleen) binnen de programma's opgenomen, maar in de volgende afzonderlijke bijlagen ondergebracht:

1. Spelregels begrotingsbeleid
2. Nieuw beleid
3. Kerncijfers
4. Reserves
5. Voorzieningen
6. Investerings
7. EMU-saldo
8. Basisset verplichte indicatoren BBV
9. Afkortingen en begrippen
10. Verbonden partijen
11. Wettelijke kaders
12. Overzicht taakvelden
13. Afschrijvingstermijnen
14. Monitoring evaluatie pilots

In aanvulling op de Programmabegroting 2026 voor de raad is op uitvoeringsniveau van het college per programma een overzicht van de producten, financiën en prestatie-indicatoren opgesteld. Dit overzicht wordt ter informatie aan de raad beschikbaar gesteld en is opgenomen in een losse bijlage.

De website is met zorg samengesteld. Desondanks is het mogelijk dat deze informatie onvolledig of verouderd is en/of onjuistheden bevat. De gemeente aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook, die het gevolg is van eventuele onjuiste informatie op deze website.